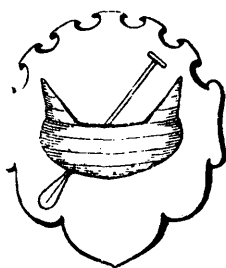

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 128-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 100.—; 1/2 kolumny — zł. 50 —; 1/4 kol. — zł. 25; 1/8 kol. — zł. 15. Drobne po 10 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie zł. 1.—

Przebieg marata: Miesięcznie zł. 1.—

Gena egzemplarza zł. 0.30

Nr. 25 (557)

Łódź, dnia 24 czerwca 1930 r.

Rok XII

Treść numeru: Społeczny fundusz mieszkaniowy. Tezy p. wiceprezydenta St. Rapalskiego. — Protokoły 14 i 15 (IV sesji) posiedzeń Rady Miejskiej z dnia 5. VI. 1930 r. — Sprawozdanie z działalności Wydziału Gospodarczego za I kwartał 1930 r. — Sprawozdanie Oddziału Sanitarnego za m. kwiecień 1930 r. — Instytut Prawa Administracyjnego w Łodzi. — Biuletyn statystyczny (statystyka protestów wekslowych). — Kronika Miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Spółeczny fundusz mieszkaniowy.

Tezy p. wiceprezydenta Stan. Rapalskiego, zgłoszone na jeździe Związku Miast Polskich w dn. 15. VI. 1930 r.).

Jednym z centralnych punktów obrad tegorocznego zjazdu Związku Miast Polskich w Warszawie była sprawa budownictwa mieszkaniowego, omawiana szeroko w pierwszym dniu zjazdu. Referaty z ramienia zarządu Związku Miast wygłosili w tej sprawie pp. dr. J. Zawadzki (referat) oraz pp. dr. A. Gross i wiceprez. Stan. Rapalski (koreferenci). Tezy i wnioski referatu p. wiceprezydenta Stan. Rapalskiego podajemy niżej:

Potrzeby budownictwa mieszkaniowego są tak olbrzymie, iż gdybyśmy ciężar ten rozłożyli nawet na wszystkich finansowo silniejszych obywateli i jednostki prawne w państwie, to i wtedy opłaty te dość poważnie zaciążyły w budżecie każdego przedsiębiorstwa. Dla miast samych wydatek ten byłby ponad siłę płatniczą, ponad zdolność majątkową.

Kłęska mieszkaniowa w miastach jest następstwem nieszczęść wojennych. Przez wojnę najwięcej zubożała ludność miejska wskutek utraty warsztatów pracy i w wielu wypadkach przez zupełne zniszczenie tych warsztatów. Zatem ciężaru zwalczania głodu mieszkaniowego nie można przerzucić jedynie na barki miast, gdyż może to doprowadzić do niechybnej katastrofy miast, zwłaszcza tych miast, które bezpośrednio odczuły działania wojenne i które dźwigają ciężar bezrobocia. Ciężar tych wydatków ponieść musi całe społeczeństwo silniejsze finansowo, jak również w wysokim stopniu winny się do tego przyczynić władze państwowe, samorządowe i instytucje społeczne.

W związku z powyższym referat wysuwa następujące wnioski:

Tworzy się na okres 20 lat Społeczny Fundusz Mieszkaniowy pod przewodnictwem Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Na czele Funduszu Mieszkaniowego stoi zarząd, składający się z 12 członków z pośród przed-

stawicieli Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Robót Publicznych, przedstawicieli związków robotniczych i pracowniczych, przedstawicieli związku miast i sejmików, przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych.

Spółeczny Fundusz Mieszkaniowy tworzy się z następujących wpływów: a) podatku od wynagrodzenia za pracę najemną, b) podatku od spirytusu, c) zaległego podatku majątkowego, d) podatku od placów niezabudowanych lub mało zabudowanych, e) podatku od przyrostu wartości nieruchomości, f) podatku mieszkaniowego, g) dotacji ze skarbu państwa, samorządów miejskich i powiatowych związków komunalnych (sejmików) — mianowicie:

1) Każdy pracodawca, zatrudniający chociażby jednego pracownika, którego w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 roku obowiązany jest ubezpieczyć na wypadek choroby — opłaca na rzecz Społecznego Funduszu Mieszkaniowego 80 proc. wysokości tej stawki jaką wpłaca na rzecz Kasy Chorych. (Roczny wpływ przewiduje się w wysokości 69,411,534).

2) Instytucje państwowe i samorządowe, których pracownicy są ubezpieczeni na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1920 roku, opłacają podatek od wynagrodzenia za pracę najemną w wysokości — 5 proc. od ogólnej sumy wpłaconego każdorazowo wynagrodzenia swym pracownikom. Taka sama stawka podatku jest opłacana od wynagrodzeń pracowników, zajmujących stanowiska kierownicze i zwolnionych od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby.

3) Podwyższa się opłatę od spirytusu spożywczego o 1 złoty od litra. Wpływy z tej opłaty przelewa się na Społeczny Fundusz Mieszkaniowy (zł. 47,519,421 rocznie).

4) Zaległy podatek majątkowy w wysokości 750 milionów złotych, należny przeważnie od wielkiej własności rolnej, przekazuje się na Społeczny Fundusz Mieszkaniowy. Sumę podatku rozkłada się na lat 20 przy oprocentowaniu 5 proc. (Roczny wpływ około 55 milionów złotych).

5) Podnosi się podatek od placów niezabudowanych lub mało zabudowanych do 3 proc. szacunkowej wartości, wystawionej przez właściciela w deklaracji płatniczej. Gminy miejskie i skarb mają prawo wykupu placu na cele budowlane po cenie szacunkowej. (Roczny wpływ przewiduje się w wysokości 10 milionów złotych).

6) Na rzecz społecznego funduszu mieszkaniowego wprowadza się podatek od przyrostu wartości nieruchomości, położonej w obrębie miast i pobierany przy przeniesieniu praw własności do całej nieruchomości lub części nieruchomości wz. odpowiednich norm następujących:

Płatnikiem podatku od przyrostu wartości jest zbywca nieruchomości.

Wartość włożonych sum w międzyczasie na inwestycje w nieruchomość, po szczegółowym udowodnieniu, potrąca się od sumy przyrostu wartości. (Roczny wpływ przewiduje się w wysokości około 20 milionów złotych).

7) Dotychczasowy państwowy podatek od lokali w wysokości 2 proc. podstawowego komornego z 1914 roku z wyłączeniem mieszkań 1 i 2 izbowych. (Roczny wpływ 7 milionów złotych).

8) Skarb państwa wpłaca w każdym roku budżetowym na rzecz społecznego funduszu mieszkaniowego 150 milionów złotych.

9) Gminy miejskie i powiatowe związki komunalne (sejmiki) wpłacają na rzecz społecznego funduszu mieszkaniowego 3 proc. zwyczajnych

wpływów budżetowych. Roczny wpływ przewiduje się: od gmin miejskich 10,034,000 zł., od sejmików 3,610,000 zł.).

Pożyczki na budowę udzielane będą w następującej kolejności:

- a) gminom miejskim;
- b) powiatowym związkom komunalnym na budowę domów mieszkalnych w promieniu 5 klm. od granic miast, których ludność wynosi co najmniej 50 tysięcy mieszkańców;
- c) spółdzielniom mieszkaniowym;
- d) osobom i instytucjom prywatnym, przyczem gminom miejskim, powiatowym związkom komunalnym i spółdzielniom mieszkaniowym przydziela się 85 proc. każdorocznego kontyngentu budowlanego, udziela się pożyczek w wysokości 90 proc. kosztów budowy, z wyłączeniem wartości placu.

Pożyczek udziela się na lat 30 (trzydzieści). Procenty wraz z amortyzacją od instytucji samorządowych i społecznych wynoszą 2 proc. w stosunku rocznym, dla osób prywatnych 6 proc. Osobom prywatnym udziela się pożyczek na domy mieszkalne małe, niezarobkowe.

Wyjaśnienie do p. 1: Na podstawie danych „Przeglądu Ubezpieczeń Społecznych” (Nr. 3/4, marzec 1928 r.) wynika, że 226 Kas Chorych w Polsce miały wpływu z tytułu składek ubezpieczeniowych Zł. 144,607,364. Z tego pracodawcy wpłacili Zł. 86,764,418, z czego 80% stanowi Zł. 69,411,534.

Wyjaśnienie do p. 2: Na uposażenie pracowników państwowych, łącznie z grupą „różnych wydatków osobowych” w roku budżetowym 1930/31 Skarb Państwa preliniuje Zł. 1,065,648,762 („Dz. Ustaw R. P.” Nr. 24. poz. 221), z czego 5% stanowią Zł. 53,282,438. Gminy miejskie i powiatowe związki komunalne niektóre tylko nie ubezpieczyły swych pracowników.

Roczny wpływ od nieubezpieczonych w Kasach Chorych, jak również od tych pracowników, którzy zajmują stanowiska kierownicze i zwolnieni są od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby — przewiduje się w wysokości 4 milj. zł.

Wyjaśnienie do p. 9: Na podstawie danych „Rocznika Statystycznego Rzpltej Polskiej” z roku 1928 wynika, że dochody zwyczajne 79 miast na ogólną liczbę 361, liczących poniżej 5,000 m., wynosiły 6,024,600 zł.; 61 miast na ogólną liczbę 220, liczących od 5—20 tys. m., wynosiły 18,659,300 zł.; 34 miast na ogólną liczbę 35, liczących od 20—50 tys. m., wynosiły 41,413,700 zł.; 8 miast na ogólną liczbę 8, liczących od 50—100 tys. m., wynosiły 28,551,500 zł.; 7 miast na ogólną liczbę 7, z ludnością powyżej 100 tys. m., wynosiły 198,833,500 zł.

Aby w przybliżeniu ocenić wpływy miast poniżej 5,000 mieszkańców, wpływy podniesiono o 10 milj. zł., zaś w następnej pozycji o 30 milj. zł.

Wpływy zwyczajne powiatowych związków komunalnych (brak danych z 9 powiatów na ogólną liczbę 263) wynosiły Zł. 118,348,000. W uzupełnieniu sumę tę podniesiono o 2 milj. zł.

Protokół

14 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 5 czerwca 1930 roku.

Komplet radnych 74.

Komplet członków Magistratu 11.

Obecnych radnych 54.

Obecnych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 10 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności óworum Rady (63 członków) zaprosiawszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy A. Cyrańskiego i M. Feina, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej P. Rudno, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. a) 1. **zapytanie r. inż. Pałaszewskiego**, dlaczego pomimo postanowienia Rady Miejskiej z dnia 6. VI. r. ub., aby do czasu uprawomocnienia się ogólnego planu zabudowy wyłączyć z podopodatkowania tereny objęte punktami a, b, c, Magistrat ściągą podatki od placów niezabudowanych, znajdujących się na tych terenach.
2. **odpowiedź Prezydenta B. Ziemięckiego**, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.
- b) 1. **zapytanie r. inż. Wojewódzkiego**: Na poprzednim posiedzeniu p. ławnik Kuk zapewnił nas, że fundusz na ogłoszenia podatkowe został skreślony i rozmowa o tem jest nieaktualna. Jednakże w dalszym ciągu ogłoszenia te się pojawiają. R. Wojewódzki zapytuje więc, z jakich funduszków Magistrat zamierza pokryć ten wydatek.
2. **odpowiedź Prezydenta Ziemięckiego**: Jeżeli chodzi o sprawę ogłoszeń, to nie informowaliśmy o tej sprawie w szczegółach. Sprawa ta była omawiana na konferencji w Ministerstwie i wypowiedziany pogląd ze strony przedstawicieli Ministerstwa, że ogłoszenia licytacyjne należy umieszczać tylko w „Dzienniku Zarządu Miasta” natomiast nie umieszczać w pismach innych. Ostateczna decyzja miała być za parę dni wysłana do Magistratu m. Łodzi. Pan r. Wojewódzki wyjmuje tylko jedną sprawę, dlaczego nie zastosowaliśmy się do wypowiedzianego tam poglądu. Ustalono zostało, że przystąpimy do zmiany w budżecie wtedy, kiedy otrzymamy reskrypt Ministerstwa, kiedy będziemy mieli dane i będziemy wiedzieli, co zostało zadecydowane jako nakaz, a co jako zalecenie i t. d. Reskrypt ten otrzymaliśmy jednakowoż dopiero w dniu dzisiejszym. Nie może być więc mowy o wprowadzeniu w błąd, gdyż wypowiedzieliśmy wówczas, jak to zaznaczyłem, jedynie pogląd Ministerstwa.
2. **Zawiadomienie członków Rady Miejskiej**: A. Harasza, Z. Hayna, A. Łęckiego, dr. E. Wielińskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

Uchwalono:

I. W sprawie zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w kwocie złotych 2,000,000.— z funduszków obrotowych Ministerstwa Skarbu na zasilenie funduszków kasowych — I uchwalenie (zgodnie z art. 33 Dekretu o Samorządzie Miejskim, Dz. P. P. P. Nr. 13 z dnia 7. II. 1919 r. poz. 140)—

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 502 z dnia 2 czerwca 1930 roku, postanawia:

1. zaciągnąć na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z sum obrotowych Skarbu Państwa na czasowe zasilenie funduszków kasowych krótkoterminową pożyczkę w kwocie zł. 2,000,000.— (wyraźnie złotych dwa miliony), zwrotną w końcu roku administracyjnego 1930/31, na warunkach, jakie zostaną ustalone przez Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych;
2. zabezpieczyć spłatę powyższej pożyczki na wpływach z dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz na udziale Gminy Miejskiej Łódź w państwowym podatku dochodowym;

3. upoważnić 2 członków Magistratu pp. Prezydenta B. Ziemięckiego i Wiceprezydenta St. Rapalskiego do wystawienia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź odpowiedniego skryptu dłużnego na sumę złotych 2,000,000.— z odsetkami na rzecz skarbu Państwa;
4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 63 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

II. W sprawie zaciągnięcia od Skarbu Państwa pożyczki w wysokości zł. 400,000.— na budowę szkoły powszechnej przy ul. Rokicińskiej Nr. 41 — I uchwalenie (zgodnie z art. 33 Dekretu o Samorządzie Miejskim, Dz. P. P. P. Nr. 13 z dnia 7. II. 1919 r., poz. 140) —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 466 z dnia 23 maja 1930 roku, postanawia:

1. zaciągnąć od Skarbu Państwa na rzecz Gminy Miejskiej Łódź pożyczkę w wysokości zł. 400,000.— na budowę 7-klasowej szkoły powszechnej przy ul. Rokicińskiej Nr. 41 na warunkach, ustalonych w rozporządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 czerwca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 512 i Dz. M. W. R. i O. P. Nr. 25, poz. 277);
2. użyć pożyczki tej wyłącznie na cel, na jaki została zaciągnięta;
3. ręczyć za zwrot zaciągniętej pożyczki i spłatę procentów w umówionym terminie całym nieruchomości i ruchomym majątkiem Gminy Miejskiej Łódź i wszystkimi jej dochodami;
4. wstawiać do budżetu Zarządu m. Łodzi corocznie, aż do całkowitej spłaty pożyczki, odpowiednią sumę na opłatę przypadających rat wraz z odsetkami;
5. zgodzić się, aby w razie opóźnienia w wypłacie raty w oznaczonym terminie zaległa rata była ściągnięta przymusowo w drodze postępowania administracyjnego wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 10% w stosunku rocznym od raty zaległej oraz z kosztami egzekucji;
6. upoważnić Magistrat m. Łodzi do desygnowania — według swego uznania — 2-ch członków swoich do podpisania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź stosownego skryptu dłużnego;
7. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 63 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 22 min. 20 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący (—) **Inż. J. Holcgreber.**

Prowadzący protokół (—) **P. Rundo.**

Radni-Sekretarze:

(—) A. Cyrański.

(—) M. Fein.

Protokół

15 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 5 czerwca 1930 roku.

Komplet radnych 74.
Obecnych radnych 54.

Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 22 min. 25 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności quorum Rady (63 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: A. Cyrańskiego i M. Feina, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienie członków Rady Miejskiej: A. Harasza, Z. Hayna, A. Łęckiego i dr. E. Wielińskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. **Uchwałę Magistratu** Nr. 447 z dnia 15 maja 1930 roku treści następującej:

W związku z wnioskiem p. ławnika P. Smolika, jako przewodniczącego Wydziału Oświaty i Kultury, postanowiono:

1. wyasygnować z funduszków reprezentacyjnych Magistratu (dz. I § 2 poz. p. B — wydatków) p. A. Kliszewskiemu, artyście Teatru Miejskiego w Łodzi, kwotę zł. 2,000.— tytułem daru z funduszków miejskich z okazji przypadającego w dniu 15 maja 1930 roku jubileuszu 50-lecia jego pracy scenicznej;

2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości.

3. **Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:**

Nr. 61 z dnia 23 kwietnia r. b. w sprawie kadencji rad miejskich;
Nr. 63 z dnia 24 kwietnia r. b. w sprawie korzystania z płatnej pomocy prawnej adwokata, będącego radnym miejskim.

4. Sprawozdanie Prezesa Rady Miejskiej, inż. J. Holcgrebera z pobytu w Warszawie u władz centralnych delegacji Prezydentów Rady Miejskiej i Magistratu w sprawie pomocy dla bezrobotnych (w zw. z uchw. R. M. Nr. A I z dnia 22 maja 1930 roku).

Uchwalono:

I. W sprawie zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w kwocie zł. 2,000,000.— z funduszków obrotowych Ministerstwa Skarbu na czasowe zasilenie funduszków kasowych — II uchwalenie zg. z art. 33 Dekr. o Sam. Miejskim, Dz. P. P. P. Nr. 13 z dnia 7. II. 1919 r., poz. 140):

Rada Miejska, w związku z uchwałą swoją Nr. I z dnia 5 czerwca 1930 roku, postanawia:

1. zaciągnąć na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z sum obrotowych Skarbu Państwa na czasowe zasilenie funduszków kasowych krótkoterminową pożyczkę w kwocie zł. 2,000,000.— (wyróżnie złotych dwa miliony), zwrotną w końcu roku administracyjnego 1930/31, na warunkach, jakie zostaną ustalone przez Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych;
2. zabezpieczyć spłatę powyższej pożyczki na wpływach z dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz na udziale Gminy Miejskiej Łódź w państwowym podatku dochodowym;

3. upoważnić 2 członków Magistratu pp. Prezydenta B. Ziemięckiego i Wiceprezydenta St. Rapalskiego do wystawienia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź odpowiedniego skryptu dłużnego na sumę złotych 2,000,000.— z odsetkami na rzecz Skarbu Państwa;
4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 63 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

II. W sprawie zaciągnięcia od Skarbu Państwa pożyczki w wysokości zł. 400,000.— na budowę szkoły powszechnej przy ul. Rokicińskiej Nr. 41 — II uchwalenie (zg. z art. 33 Dekretu o Samorządzie Miejskim, Dz. P. P. P. Nr. 13 z dnia 7. II. 1919 r., poz. 140) —

Rada Miejska, w związku z uchwałą swoją Nr. II z dnia 5 czerwca 1930 roku, postanawia:

1. zaciągnąć od Skarbu Państwa na rzecz Gminy Miejskiej Łódź pożyczkę w wysokości zł. 400,000.— na budowę 7-mio klasowej szkoły powszechnej przy ul. Rokicińskiej Nr. 41 na warunkach, ustalonych w rozporządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 czerwca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 512 i Dz. M. W. R. i O. P. Nr. 25, poz. 277);
2. użyć pożyczki tej wyłącznie na cel, na jaki została zaciągnięta;
3. ręczyć za zwrot zaciągniętej pożyczki i spłatę procentów w umówionym terminie całym nieruchomości i ruchomym majątkiem Gminy Miejskiej Łódź i wszystkimi jej dochodami;
4. wstawiać do budżetu Zarządu m. Łodzi corocznie, aż do całkowitej spłaty pożyczki, odpowiednią sumę na opłatę przypadających rat wraz z odsetkami;
5. zgodzić się, aby w razie opóźnienia w wypłacie raty w oznaczonym terminie zaległa rata była ściągnięta przymusowo w drodze postępowania administracyjnego wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 10% w stosunku rocznym od raty zaległej oraz z kosztami egzekucji;
6. upoważnić Magistrat m. Łodzi do desygnowania — według swego uznania — 2-ch członków swoich do podpisania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź stosownego skryptu dłużnego;
7. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 63 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

III. W sprawie przyjęcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź odpowiedzialności za zwrot pożyczki w kwocie zł. 50,000.—, zaciągniętej przez Zarząd Związku Miast Polskich w Warszawie:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 349 z dnia 17 kwietnia 1930 roku, postanawia:

1. uznać uchwałę swą Nr. A. III z dnia 2 kwietnia 1930 roku w sprawie przyznania Zarządowi Związku Miast Polskich w Warszawie pożyczki z funduszków miejskich w kwocie zł. 30.000.— za nieaktualną;
2. przyjąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź odpowiedzialność za zwrot w całości i w terminie pożyczki w kwocie zł. 50,000.—, zaciągniętej przez Zarząd Związku Miast Polskich w Warszawie w jednej z komunalnych instytucyj kredytowych;
3. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie objęcia szpitala w Radogoszczu przez Magistrat m. Łodzi:

Odroczyć rozpatrzenie sprawy do następnego posiedzenia Rady Miejskiej.

V. W sprawie nabycia kolonii, pochodzącej z dokonanej w roku 1921 parcelacji majątku państwowego Rokiciny:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 426 z dnia 8 maja 1930 roku, postanawia:

1. nabyć na rzecz Gminy Miejskiej Łódź kolonie Nr. Nr. 46 i 47, zawierające 40,3014 ha, a pochodzące z dokonanej w roku 1921 parcelacji majątku państwowego Rokiciny, położonego w gminie Łaznów, powiatu Brzezińskiego, województwa Łódzkiego, za sumę zł. 144,000.— na warunkach, określonych w orzeczeniu Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Piotrkowie Nr. Ks. Kontroli 18 z dnia 22 października 1929 roku;
2. wpłacić niezwłocznie do Pocztowej Kasy Oszczędności na rzecz Państwowego Banku Rolnego w Warszawie kwotę zł. 36,000.— tytułem zaliczki na poczet należności za nabywane kolonie;
3. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 63 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie.

VI. W sprawie ustalenia wysokości czynszu komornianego za mieszkania, zajmowane przez nauczycielstwo publicznych szkół powszechnych w budynkach miejskich lub dzierżawionych przez miasto:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 406 z dnia 2 maja 1930 roku, postanawia:

1. umorzyć 50% przypadających od nauczycieli publicznych szkół powszechnych należności z tytułu użytkowania mieszkań w lokalach dzierżawionych przez Magistrat, obliczonych do dnia 31 marca 1930 roku, a wynoszących sumę zł. 16,893.78;
2. umorzyć całkowicie zaległe od kierowników publicznych szkół powszechnych należności za użytkowanie mieszkań w lokalach, dzierżawionych przez Magistrat, które wynoszą zgodnie z obliczeniem do dnia 31 marca 1930 roku sumę zł. 36,739.32;
3. wezwać nauczycieli i kierowników publicznych szkół powszechnych, zamieszkałych w lokalach, dzierżawionych przez Magistrat do regularnego wpłacania, poczynawszy od dnia 1 kwietnia 1930 r., faktycznego komornego, opłacanego za te lokale przez Magistrat;
4. pobierać tytułem czynszu komornego za zajmowane przez nauczycieli publicznych szkół powszechnych mieszkania w domach miejskich nowowzniesionych po zł. 14.— za jeden mtr. kwadr. powierzchni, t. j. stawkę zastosowaną przez Magistrat przy ustalaniu wysokości czynszu komornianego za mieszkania, zajmowane przez pracowników miejskich w domach przy ul. Podmiejskiej Nr. Nr. 16 i 16a;
5. zwolnić kierowników publicznych szkół powszechnych, pełniących czynności administracyjne na podstawie specjalnie opracowanego przez Magistrat Regulaminu, a zamieszkujących na posesjach szkolnych w domach miejskich nowowzniesionych, od opłaty komornego z tem, że na każdej z wymienionych posesyj prawo do tego ekwiwalentu za wymienione wyżej czynności posiadać będzie jedna osoba;

6. wezwać kierowników i nauczycieli publicznych szkół powszechnych, zamieszkałych w domach miejskich nowowzniesionych (punkt 4) względnie w lokalach dzierżawionych przez Magistrat (punkt 1) do regularnego uiszczania należności komornianych, przy czym zaległe komorne potrącić o ile możliwości, jednorazowo z należnego kierownikom i nauczycielom publicznych szkół powszechnych dobrowolnego dodatku ekonomicznego, wypłacanego im z funduszów miejskich, a dopiero resztę drogą pobierania miesięcznie niezależnie od normalnego komornego 50% tegoż aż do czasu zlikwidowania zaległości;
7. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.
Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 0,25 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący (—) Inż. J. Holcgreber.

Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Radni-Sekretarze:

(—) A. Cyrański.

(—) M. Fein.

Sprawozdanie

**z działalności Wydziału Gospodarczego za czas od 1 stycznia
do 31 marca 1930 roku.**

Będąc powołanym do spełniania zadań gospodarczych, zwłaszcza w dziedzinie administracji ogólnomiejskiego majątku, Wydział Gospodarczy, jako naczelne zadanie swej działalności w rozpatrywanym okresie, wysunął uporządkowanie inwentarza miejskiego i roztoczenie nad nim kontroli.

Wywołane to zostało brakiem ściśle opracowanych spisów inwentarza, zwłaszcza znajdującego się w miejskich szkołach powszechnych, co stało na przeszkodzie do ustalenia wartości ogólnomiejskiego inwentarza ruchomego przy dorocznym zamykaniu bilansu stanu majątkowego Miasta, gdyż posiadane dane nie odzwierciedlały faktycznego stanu.

Przedsięwzięta w tym kierunku akcja reorganizacyjna miała na celu przede wszystkim oszacowanie przedmiotów na miejscu, przy wzięciu za podstawę indywidualnej cechy każdego z nich, oraz utrzymanie ewidencji inwentarza miejskiego w stanie stałej aktualności.

Punktem wyjścia i wyłącznym wskaźnikiem była nowo-opracowana instrukcja o prowadzeniu i kontroli ruchomego inwentarza, która wprowadziła uproszczony schemat ksiąg inwentarzowych.

Po ocechowaniu ruchomości miejskich insygniami Miasta, wyłoniono 2 komisje fachowe dla ostatecznego ustalenia wartości poszczególnych obiektów.

Prace komisji są w pełnym toku.

W dziedzinie administracji budynków miejskich i dzierżawionych lokali zmiany zasadnicze nie zaszły. Wpływy z wynajętych lokali wyniosły zł. 54,606.66, — wydatki natomiast na najem lokali — zł. 333,239.25, — w czem przypada zł. 219,941.46 na Wydział Oświaty i Kultury, złotych 60,223.70 na Wydział Zdrowotności Publicznej i zł. 30,986.50 na Opiekę Społeczną.

II. W dziedzinie aprowizacji instytucyj miejskich rozstrzygnięto w okresie sprawozdawczym kilka kwestyj zasadniczego znaczenia, m. in. sprawę dostawy nabiału. System dokonywania zakupów ujednostajniła w znacznym stopniu instrukcja o powierzaniu robót i dostaw, która skoncentrowała zakupy w Wydziale Gospodarczym, zaś wykonywanie wszelkich robót w Wydziale Budownictwa, ustalając przytem stosunek między poszczególnymi jednostkami administracyjnymi.

Dostawę węgla ze składów miejskich do biur i instytucyj miejskich powierzono nadal prywatnemu przedsiębiorcy przewozowemu, w wyniku ogłoszonego przetargu.

Ogólne dostawy Oddziału Zaopatrywania wyniosły w rozpatrywanym okresie zł. 646,603.26, — w czem dostawy bezpośrednie — złotych 226,671.88.

Działalność podporządkowanych Wydziałowi Gospodarczemu instytucyj samowystarczalnych niewiele odbiegła od ram poprzedniego okresu, przyczem:

- a) Garaż Miejski miał 1310 wyjazdów karetkami pogotowia, dostarczył karetkę dla przewozu chorych w 776 wypadkach;
- b) Stajnia Miejska dostarczyła 819 zaprzęgów parokonnych i 695 jednokonnych, niezależnie od tego wywieziono 828 fur śmieci i 3351 beczek nieczystości;
- c) Introligatornia Miejska oprawiła 669 książek biblioteczných, 550 pism i wydawnictw fachowych, rejestrów i ksiąg biurowych, 14 map i 8 obrazów.

III. W majątkach miejskich administracja, wykorzystując sprzyjające warunki dość łagodnej zimy, wyrównywała żwirem podwórza folwarczne, a drogi, wiodące do majątku, szlaką, poatem czyniła przygotowania do wznowienia robót wiosennych.

W sprawie odwodnienia części gruntów w majątku miejskim Rszew Wydział Gospodarczy złożył odpowiedni wniosek.

Żywy inwentarz stajenny w majątkach wiosna zastała w dobrym stanie, pomimo dość znacznych świadczeń podwodowych w związku z forsowną budową bitych dróg w powiecie łódzkim.

Liczbę krów powiększono o 32 sztuki wysokodojne, co znacznie ułatwiło aprowidowanie instytucyj miejskich w mleko, którego ogółem dostarczono 31,219 litrów, obniżając cenę do 40 groszy za litr.

Sprawozdanie

Oddziału Sanitarnego przy Wydziale Zdrowotności Publicznej
za m. kwiecień 1930 roku.

I. Oględziny sanitarne.

Liczba dokonanych oględzin sanitarnych:

A. Nieruchomości: w miesiącu sprawozdawczym — 1558, w miesiącu poprzednim — (1508).

B. Miejsc sprzedaży: w miesiącu sprawozdawczym — 575 w miesiącu poprzednim — 968.

C. Przedsiębiorstw i zakładów: w miesiącu sprawozdawczym — 236, w miesiącu poprzednim — 379.

D. Przesłano do analizy: 22 prób artykułów spożywczych, w miesiącu poprzednim — 25.

E. Sporządzono protokołów ogółem — 223, w miesiącu poprzednim — 268.

F. Załatwiono spraw dobrowolnie w miesiącu sprawozdawczym — 435, w miesiącu poprzednim — 759.

II. Stan zdrowotny miasta.

a) zachorowania na choroby ostro-zakaźne: dur brzuszny 11 (25), płońca 151 (193), błonica 126 (149), róża 12 (15), drętwnica karku 1 (2), gorączka połogowa 36 (43), odra 357 (271), krztusiec 30 (14) Ogółem 724 (712).

b) zgony na choroby ostro-zakaźne: dokonano oględzin zwłok w miesiącu kwietniu — 130 (marcu — 105).

III. Walka z chorobami zakaźnymi.

A. Walka z tyfusem brzuszny:

1) Przeprowadzono szczepienia przeciwtyfusowe w postaci pigułek u otoczenia chorych 48 (110).

2) Zbadano w Instytucie Badawczym wodę pod względem chemicznym ze studzien 53 (45).

3) Zbadano w Pracowni Bakterjologicznej wodę pod względem bakterjologicznym ze studzien 79 (87).

4) Dokonano nocnych oględzin sanitarnych 4 (4).

5) Skontrolowano dołów biologicznych 280 (180).

B. Walka z innymi chorobami zakaźnymi:

W przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej przeprowadza się izolację chorego oraz ścisłą dezynfekcję.

C. Szczepienia przeciwospowe i inne: W dalszym ciągu kontynuowano akcję szczepień przeciwko błonicy w 6 punktach w lokalach dozatorów sanitarnych.

IV. Działalność poszczególnych instytucji Oddziału Sanitarnego.

1. Miejska Izba Odkazająca:

a) dokonano odkażeń po chorobach 290 (415) w 500 (797) ubikacjach o pojemności 19,667 (29,453) m³;

b) odkażono rzeczy sztuk 61 wagi 206 kg. (w miesiącu poprzednim sztuk 52 wagi 173,5 kg.).

2. Zakłady kąpielowe:

a) I Miejski zakład kąpielowy przy ul. Wodnej 25: wykapano 15,895 (17,914), ostrzyżono 200 (120), odwieszono 4917 (6726) osób.

b) II Miejski zakład kąpielowy przy ul. Szkolnej 11; wykapano 10,171 (13,513), ostrzyżono 463 (279), odwieszono 4917 (6723) osób.

3. Miejska Pracownia Bakterjologiczna.

Dokonano badań — 1836 (1876).

4. Sekcja do Walki z Jaglicą:

a) zgłosiło się chorych na oczy do zbadania po raz pierwszy 202 (266), b) zaopiniowano chorych na jaglicę —; c) z tego zarejestrowano nowych zachorowań na jaglicę 8 (11).

5. Miejska Odświeżbiarnia:

Udzielono ogółem 104 (109) porad i zabiegów.

6. Sekcja do Walki z Rakiem:

Zgłosiło się do zbadania osób 80 (95), stwierdzono nowotworów złośliwych 9 (9), skierowano do leczenia szpitalnego 3 (6), skierowano do leczenia radem 4 (3), roentgenem 2 (—).

Poradnia sportowo-lekarska.

Zbadano osób 33, zlecono częściowe ograniczenie ćwiczeń 5 osobom, całkowite przerwanie ćwiczeń — 1 osobie.

V. Propaganda.

1. Odczyty: zostały wygłoszone trzy odczyty.
2. Komunikaty: do pism umieszczano za pośrednictwem Oddziału Prasowego co kilka dni w sprawie kar za uchybienia sanitarne i inne.
3. Plakaty na mieście: Rozlepiono plakaty o akcji masowego tępienia szczurów.

VII. Wywód.

Miesiąc kwiecień zaznaczył się dalszym spadkiem przypadków liczby chorób zakaźnych, z wyjątkiem odry i krztuśca.

Instytut Prawa Administracyjnego w Łodzi.

Z inicjatywy Magistratu m. Łodzi powstał w naszym mieście przed dwoma laty Instytut Prawa Administracyjnego, którego kierownictwo powierzyły władze samorządowe profesorowi Wolnej Wszechnicy Polskiej, Dr. T. Hilarowiczowi. Pierwszy rok szkolny tej poważnej placówki naukowej dał bardzo korzystne rezultaty w postaci rozszerzenia i pogłębienia wiedzy administracyjnej wśród paruset słuchaczy Instytutu, należących do pracowników Zarządu m. Łodzi oraz do personelu urzędniczego miast i gmin okolicznych. Ze względu na te dodatnie rezultaty pracy Instytutu i bezpośrednio z jego istnienia płynący dla społeczeństwa pożytek, Magistrat m. Łodzi prowadził Instytut Prawa Administracyjnego i w roku następnym 1929/30 pod kierunkiem wymienionego wyżej prof. Hilarowicza.

W tych dniach właśnie odbyło się zamknięcie roku szkolnego, przed jego zaś zakończeniem rozdano słuchaczom tematy do prac pisemnych z różnych dziedzin praktyki administracyjnej. Słuchacze, w liczbie około 200, zostali na początku roku szkolnego podzieleni na dwie grupy: 1) nieposiadający średniego wykształcenia i zajmujący niższe stanowiska w służbie administracyjnej i 2) posiadający średnie wykształcenie względnie zajmujący stanowiska wyższe ponad adjunkta kancelaryjnego. Do pierwszej grupy, dla której odbyło się w ciągu roku szkolnego 10 wykładów, zaliczono 161 słuchaczy, dla drugiej grupy, która miała 14 wykładów — 137 słuchaczy.

Wykłady odbywały się w sali obrad Rady Miejskiej i w sali posiedzeń Magistratu, z każdego wykładu sporządzony był stenogram, poprawiany następnie przez prof. Hilarowicza, a następnie odbijany w odpowiedniej ilości egzemplarzy dla użytku słuchaczy Instytutu.

W ciągu roku szkolnego 1929/30 prof. Hilarowicz omówił w obu grupach ze słuchaczami Instytutu około 30 tematów, a między innymi:

pojęcie administracji, prawo administracyjne, stosunek prawa administracyjnego do prawa konstytucyjnego, władze administracji ogólnej, decentralizacja i dekoncentracja w administracji, system prowincjonalny i system realny, władza jednostkowa i władza kolegjalna, pojęcie władzy rządowej a samorządowej, pojęcie aktu administracyjnego, odwołanie a unieważnienie aktu administracyjnego, podmiotowe prawo publiczne, źródła prawa administracyjnego i t. d.

Niezależnie od przerabiania na wykładach powyższych tematów, prof. Hilarowicz prowadził ze słuchaczami omawianie i komentowanie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym, wydanego w dniu 24 marca 1928 roku, oraz innych.

Na zebraniach Instytutu wygłosił również dwa wykłady docent Wolnej Wszechnicy Polskiej dr. G. Taubenschlag na tematy: „O wadliwości aktów administracyjnych” i „O postępowaniu karno-administracyjnym”.

Jak wynika z powyższego przedstawienia sprawy, Instytut Prawa Administracyjnego odgrywa b. poważną rolę w dziedzinie kształcenia i doksztalcania kadr urzędniczych m. Łodzi i całego okręgu. Dając im teoretyczne podstawy wiedzy administracyjnej, Instytut przyczynia się do podwyższenia stopnia fachowości licznych pracowników komunalnych, co na sprawności i dokładności ich urzędowania musi się odbić jak najkorzystniej. Wszczepiając w umysły swych słuchaczy zrozumienie i poszanowanie dla normy prawnej, stanowiącej granitowy fundament stosunków prawno-publicznych w Państwie, Instytut Prawa Administracyjnego stanowi zarazem placówkę o doniosłym znaczeniu społecznym i oświatowo-wychowawczem.

KRONIKA MIEJSKA.

Osobiste. Z dniem 23 b. m. rozpoczął 4-tygodniowy urlop wypoczynkowy p. ławnik-przewodniczący Wydziału Gospodarczego Magistratu m. Łodzi Władysław Adamski.

Miejskie Półkolonie letnie są bezpłatne. Wobec tego, że do Wydziału Opieki Społecznej zgłaszają się licznie rodzice z zapytaniem co do rzekomych opłat na miejskich półkolonjach letnich w Parku 3 Maja, Magistrat wyjaśnia, że za udział dzieci na półkolonjach letnich, żadne opłaty nie są pobierane, zaś kwalifikowaniem dzieci na te półkolonie zajmują się lekarze-higjeniści szkolni.

Z Miejskiego Patronatu Prawnego. W związku z rozpoczętym okresem feryj letnich i urlopów, Miejski Patronat Prawny (Piotrkowska 92), począwszy od dnia 16 czerwca aż do odwołania, przyjmuje interesantów tylko trzy razy w tygodniu, mianowicie

w poniedziałki, środy i piątki, w godzinach od 9 rano do 12.30 po poł. Zgłaszać się należy uprzednio do biura Wydziału Opieki Społecznej (Piotrkowska 104) w godzinach od 8 do 8.30 rano.

Wszystkie przedsiębiorstwa winny posiadać szyldy lub tablice. Zgodnie z artykułem 33 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem, wszyscy prowadzący przemysł winni oznaczyć na zewnątrz w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwa przemysłowe (szyldy, tablice i t. d.).

W zewnętrznym oznaczeniu należy uwidocznnić dokładnie imię i nazwisko lub firmę przemysłowca oraz rodzaj prowadzonego przemysłu.

Dane zewnętrzne muszą się zgadzać z podanemi: w zgłoszeniu przemysłu, w udzielonej koncesji i we wpisie do rejestru handlowego.

W dniu 19 czerwca 1930 roku zmarła

ś.†p.

LEONTYNA SYKULANKA

urzędniczka Wydziału Gospodarczego, przeżywszy lat 21.

Cześć Jej pamięci!

MAGISTRAT m. ŁODZI

Niestosujący się do powyższego, będą karani w drodze administracyjnej grzywną do 1.000.— zł. lub aresztem do 14 dni.

Wymiana kostek granitowych na ul. Piotrkowskiej. Magistrat (Wydział Budownictwa) podaje do wiadomości, że firma „Polskie Towarzystwo Asfaltowe” przystępuje do wymiany kostek granitowych, ułożonych pomiędzy szynami tramwajowemi, na ul. Piotrkowskiej i do zalewania spoin bitumem. W związku z powyższem i w porozumieniu z władzami bezpieczeństwa, skrapianie wodą jezdnii na czas trwania robót zostaje wstrzymane. Roboty potrwać do dnia 1 lipca r. b.

Frekwencja w miejskich instytucjach oświatowych w mies. maju. — Według sprawozdań instytucji kulturalno-oświatowych, podległych Wydziałowi Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi, frekwencja korzystających z tych instytucji w mies. maju r. b. przedstawia się jak następuje:

Miejska Biblioteka Publiczna (Andrzeja 14) — 3721 osób, w tem mężczyzn 2517, kobiet 1204. Stan księgozbioru: 28190 tomów.

I Miejska Wypożyczalnia Książek dla dorosłych (Rokocińska 1) — 2471 osób, w tem 2454 mężczyzn i 1017 kobiet. Stan księgozbioru: 7477 tomów.

I Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Piotrkowska Nr. 223)—1646 osób (chłopców 1087, dziewcząt 559). Stan księgozbioru: 6262 tomów.

II Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Rybna 14 — 3480 osób (1637 chłopców, 1843 dziewcząt). Stan księgozbioru: 6547 tomów.

III Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Zagajnikowa 54) — 3132 osób (1575 chłopców, 1557 dziewcząt). Stan księgozbioru 6579 tomów.

IV Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Nowo-Marysińska 1/3) — 3482 osób (1407 chłopców, 2075 dziewcząt). Stan księgozbioru: 6141 tomów.

V Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Nowo-Senatorska 4) — 4735 osób (2189 chłopców, 2546 dziewcząt). Stan księgozbioru: 5610 tomów.

VI Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży (Podmiejska 21) — 1988 osób (583 chłopców, 1405 dziewcząt). Stan księgozbioru 3654 tomów.

Biblioteka więzienia karnego (Nowo-Targowa 16) — 208 osób, w tem mężczyzn 186 i kobiet 22. Stan księgozbioru — 1045 tomów.

Muzeum Miejskie (Piotrkowska Nr. 91) zwiedziło ogółem 470 osób, w tem 64 dorosłych i 406 dzieci.

Choroby zakaźne w Łodzi. W ciągu tygodnia od 8 do 14 czerwca r. b., zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 9 (7), płonica 49

(42), błonica 22 (18), róża 2 (5), gorączka połogowa 12 (14), odra 13 (35), krztusiec 5 (2). Ogółem zgłoszono w tygodniu ubiegłym 112 przypadków, w tygodniu poprzednim 123 przypadków.

Protest m. st. Warszawy

przeciwko restrykcjom budżetowym* M. S. Wewn. .

Dnia 10 b. m. Rada Miejska m. st. Warszawy rozważyła wnioski komisji regulaminowo - prawnej i finansowo - budżetowej, zgłoszone w sprawie zaskarżenia decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych co do budżetu miasta na rok 1930/31, do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Jak wiadomo, Ministerjum Spraw Wewnętrznych uzależniło zatwierdzenie budżetu miasta od wypełnienia szeregu zleceń, zdaniem większości komisji — niemożliwych często do wykonania lub spacających zupełnie politykę gospodarczą miasta.

Oceniając decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych z punktu widzenia ściśle prawnego i ustalając kompetencje władzy nadzorczej w stosunku do samorządu w sprawie zatwierdzania budżetów municypalnych, referent komisji reg.-prawnej, radny M. Hindes, stwierdził, że w zasadzie postanowienia samorządu nie wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej (art. 67 i 70 Konstytucji, oraz art. 64, 65 Dekretu o samorządzie z dnia 4. II. 1919 r., wreszcie § 8 Rozporz. z dn. 17. VI. 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne). Analizując dalej uwagi Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11. IV. 1930 r. do budżetu m. Warszawy na rok 1930/31 pod kątem widzenia obowiązujących ustaw, referent stwierdza, że władza nadzorcza nie ma prawa nakazywać organom samorządowym powiększania pozycji dochodowych, gdyż byłoby to sprzeczne z zasadniczą swobodą samorządu w zakresie ustalania obciążenia podatkowego, natomiast ma prawo zmniejszać pozycje dochodowe, oparte na wpływach podatkowych. Niezatwierdzenie budżetu w przypadku, gdy władza nadzorcza ma tylko częściowe wątpliwości co do samej pozycji, byłoby obstrukcją normalnej działalności samorządu.

Władza nadzorcza nie ma również prawa podwyższać pozycji dochodowych lub nakazywać organom samorządowym nowe wydatki, gdyż wszelkie podwyższenie pozycji rozchodowych wymaga odpowiedniego pokrycia po stronie dochodów, to zaś jest wyłącznym i zasadniczym prawem samorządów. Natomiast władza nadzorcza uprawniona jest do redukcji wydatków i całkowitego skreślenia ich. Wynika to z jej prawa zatwierdzania budżetów.

Władze nadzorcze mają uprawnienie do udzielania zaleceń organom samorządowym. Uprawnienie to podlega jednak dwom ograniczeniom. Po pierwsze — nie może ono dotyczyć głównych wytycznych gospodarki samorządowej, gdyż ustalanie tych wytycznych jest wyłącznym prawem organów samorządu. Po drugie — zalecenia te nie mogą mieć charakteru warunków, gdyż warunkowe zatwierdzenie budżetów samorządowych przez władzę nadzorczą nie jest przewidziane przez żadną ustawę, a raczej jest sprzeczne z duchem konstytucji, ograniczającej uprawnienia władzy nadzorczej wobec samorządu.

Decyzja b. Ministra Spraw Wewnętrznych, p. Józewskiego, w sprawie budżetu m. Warszawy na r. 1930/31, zdaniem r. Hindesa — wykracza w szeregu punktów poza te uprawnienia. W niektórych przypadkach decyzja ta nakazuje samorządowi nowe wydatki, nie wynikające bezpośrednio z istniejących ustaw i umów. W innych zaś przypadkach p. Minister zaleca miastu zasady wręcz sprzeczne z polityką gospodarczą, uchwaloną przez większość Rady Miejskiej. Poza tem całe zatwierdzenie budżetu ma charakter warunkowy i uczynione jest ono „pod warunkiem wprowadzenia do tego preliminarza następujących zmian, jak również rozważenia następujących uwag”:

• Wobec tego, że uwagi ministerjalne do budżetu wykraczają poza ramy uprawnień i sprowadzają do zera swobodę decyzji reprezentacji miejskiej i przekreślają najistotniejsze uprawnienia samorządu — komisja regulaminowo-prawna wezwała Magistrat do zaskarżenia decyzji Ministra do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Z taką opinią wystąpił r. dr. Zawadzki w imieniu komisji finansowo-budżetowej. Poza tem poparli wnioski: r. Hartleb — im. P. P. S., Erlich — w im. „Bundu” i inni.

Prezydent miasta, inż. Słomiński, objaśnił, że w sprawie tej prowadzona jest z Ministerstwem korespondencja, rokująca polubowne załatwienie sprawy.

W związku z tą informacją przedstawiciel t. zw. Fr. Rew. r. Downarowicz, oświadczył, że klub jego wstrzyma się od głosowania, klub zaś Koła Pracy Gosp. (B. B.) zawczasu usunął się z sali obrad.

Wnioski uchwalono zatem głosami większości ugrupowań radzieckich.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOŁECZNY.

Dnia 1 września 1929 r. upłynął termin dobrowolnego przyłączania do sieci wodociągów nieruchomości podpadających, w myśl uchwały Rady Miejskiej z dnia 3 lutego 1927 r., pod przymus wodociągowy. Nieruchomości takich jest 1,169, z czego w śródmieściu i w najbliższych okolicach 154.

Właściciele tych nieruchomości otrzymali zawiadomienia w czasie od 17 listopada 1927 r. do 16 kwietnia 1928 r. o terminie dobrowolnego połączenia i propozycję wykonania połączenia na warunkach ulgowych ze spłatą należności za te roboty w 12 ratach kwartalnych. Nie odniosło to jednak prawie żadnego skutku.

Aby zaopatrzyć mieszkańców tych domów w wodę filtrowaną, dyrekcja wodociągów i kanalizacji, w myśl przepisów, wykona połączenia przy-

musowo na rachunek właścicieli domów. Wybrano 500 największych domów. Koszt połączenia wyniesie 1,375.000 zł. i będzie pokryty z pożyczki zaciągniętej na ten cel w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 1,650.000 zł.

PABJANICE.

Przed kilku dniami Magistrat m. Pabjanic przeprowadził redukcję zatrudnionych przy robotach sezonowych bezrobotnych w ten sposób, iż pracują oni tylko przez trzy dni w tygodniu. Posunięcie Magistratu spowodowane zostało brakiem odpowiednich funduszy na prowadzenie robót publicznych.

Niezależnie od tego, w najbliższych dniach przewidziana jest dalsza redukcja tak, że bezrobotni, zatrudnieni przy robotach miejskich, pracować będą jedynie dwa dni w tygodniu.

KREDYTY BUDOWLANE.

Jak podaje „Kur. Poranny”, na cele budowlane w r. b. rząd uruchomi 118,675 tys. zł.

Z kwoty tej na ukończenie budowli rozpoczętych w latach poprzednich przeznaczono 28,654 tys. zł., na budowle nowe 63,900 tys. zł., na czasowe zasilenie funduszu kwaterunku wojskowego 2.500 tys. zł.

Zakłady ubezpieczeń społecznych zakupią w ciągu r. b. papierów war-

tościowych (celem prowadzenia akcji budowlanej) z Państwowego Funduszu Budowlanego na sumę 18 milj. zł. (suma ta przeznaczona będzie na budowle nowe).

Wreszcie z własnych funduszków Bank Gospodarstwa Krajowego przeznaczą na kredyty budowlane 5,611 tys. zł.

Warszawa otrzyma niemal połowę tych wszystkich kredytów, gdyż ponad 58 milj. zł.

KONKURS.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na stanowisko kierownika Miejskiej Szkoły Pracy, będącej jednocześnie szkołą ćwiczeń przy Miejskim Seminarjum Nauczycielskiem Zeńskim.

Prócz kierownictwa pedagogicznego i administracji Miejską Szkołą Pracy kierownik obowiązany jest objąć za osobnem wynagrodzeniem lekcje metodyki pierwszych lat nauczania w wymienionem Seminarjum w wymiarze 12 godzin tygodniowo.

Do powyższego stanowiska prócz wynagrodzenia według norm, przewidzianych odnośniami ustawami dla nauczycieli szkół ćwiczeń wraz z 15%-wym dodatkiem komunalnym, przywiązane jest mieszkanie służbowe przy szkole.

Należycie udokumentowane podania składać należy w biurze Wydziału Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi, ul. Piramowicza 10 — I piętro do dnia 25 czerwca 1930 r.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi poszukuje w granicach miasta dwóch lokali, składających się każdy z 2—3 dużych i jasnych sal oraz 3 mniejszych przyległych ubikacyj.

Oferty wraz z planami orientacyjnymi i wysokością czynszu składać należy w biurze Wydziału Gospodarczego przy ul. Narutowicza 65, pokój 9, w terminie do dnia 31 lipca r. b.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

PRZETARG PUBLICZNY.

Magistrat — Wydział Budownictwa ogłasza niniejszem przetarg na roboty: szklarskie, malarskie (budowlane i inwentarza) i zdunskie, w związku z przeprowadzaniem dorocznego remontu w szkołach powszechnych.

Przetarg odbędzie się w sposób ofertowy, pisemny.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy otrzymać można w Oddziale Technicznym, Plac Wolności 14, III piętro, pokój 49.

Oferty składać należy w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności 14, III piętro, pokój 44, do dnia 25 czerwca 1930 roku do godz. 10-ej w kopertach podwójnych, zalakowanych pieczęcią firmową z napisem „Oferta do przetargu, mającego się odbyć dnia 25-go czerwca 1930 roku na doroczny remont szkół powszechnych” i podaniem nazwy firmy wraz z adresem.

Wewnętrzna koperta powinna zawierać samą ofertę, zewnętrzna zaś prócz wspomnianej koperty także dowód złożenia wadium do depozytu Kasy Miejskiej w wysokości:

dla robót szklarskich	zł. 200.—
„ „ malarskich	„ 300.—
„ „ zduńskich	„ 300.—

Wadium składać należy w gotowości.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 25 czerwca 1930 roku o godz. 12-ej w pomieszczeniu Wydziału, w obecności oferentów lub ich pełnomocników.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podaje do wiadomości, że w czasie od 2 do 4 lipca 1930 roku odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób na pokrycie zaległych podatków wzgl. opłat, a mianowicie:

Dnia 2 lipca 1930 r. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.

Składka na rzecz Gminy Żydowskiej.

1) Brodaty M., Franciszkańska 15, meble. 2) Dąb A., Marysińska 59, meble. 3) Gutman M., Kalenbacha 21, meble. 4) Cynamon H., Zgierska 30, tremo. 5) Gross W., Zgierska 30a, tremo. 6) Mazelsio I., Fiszera 14, kredens. 7) Mazelsio Ch., Fiszera 14, meble. 8) Płotkin N., Wschodnia 34, meble. 9) Raszewski Sz., Bałucki Rynek 8, meble. 10) Szmulewicz D., Bałucki Rynek 1, meble. 11) Wajsberg A., Gdańska 42, meble. 12) Zajdenfeld B., Franciszkańska 17, pianino. 13) Zylberszac H., Limanowskiego 10, meble.

Opłata za prawo jazdy po mieście.

14) Ajdenbaum-Grosman Ł., N.-Cegielniana 72, meble. 15) Calicki A., Solna 7, szafa. 16) Herberg R., Kielma 13, meble. 17) Kaszub J., Kusy Kąt 2, meble. 18) Kaczmarński J., Wschodnia 22, meble. 19) Kiwak M., Kielbacha 17, meble. 20) Pagowski K., Kalenbacha 24, meble. 21) Szlamowicz M., Pomorska 107, meble, maszyna do szycia. 22) Zylberszac G., Miynarska 8, meble.

25% opłata od oświetlenia elektr. i gazowego.

23) Taradajka R., Pl. Kościelny 4, meble.

2% opłata od umów o przenies. własności nieruchomości.

24) Gabryszczak St., Olsztajna 6, meble. 25) Maroko M., Szkolna 25, meble. 26) Aptekarz W., Dolna 12, meble.

Podatek od przedmiotów zbytku.

27) Cegłoński B., 11 Listopada 146, meble. 28) Herman A., 11 Listopada 17, meble. 29) Maertin F., 11 Listopada 2, maszyna do pisania. 30) Maurer St., Zabieniec Cegielnia, biurko. 31) Somerfeld O., Aleksandrowska 205, meble. 32) Szczęsny J., Brajera 18, maszyna do szycia.

Państwowy podatek od lokali za rok 1925.

33) Wajsberg T., Pomorska 135, meble, maszyna do szycia.

Podatek lokalowy.

35) Brajtbar Sz., Żeromskiego 39, meble. 36) Fiszera F., Długosza 43, meble, żyrandol. 37) Fiszera A., Długosza 41, meble. 38) Fryzerman A., Al. 1 Maja 59, meble. 39) Frydman I., Zachodnia 20, meble. 40) Goldberg M., Pomorska 87, meble. 41) Pinchewski, Północna 6, meble, książki. 42) Skrobysz B., Cegielniana 26, meble. 43) Szajbe M., Pomorska 41, meble. 44) Szajbe I., Kilińskiego 49, meble. 45) Tepler T., Wschodnia Nr. 74, meble. 46) Widawski W., Mickiewicza 12, meble.

Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.

47) Binensztok N., Franciszkańska 51, meble. 48) Fuks W., Dolna 44. 49) Hartman A., Brzezińska 89, meble. 50) Kupferblum I., Kielma 49, meble. 51) Kohn T., Aleksandryjska 13, meble. 52) Kosower J., Młynarska 15, meble. 53) Kraft K., Zgierska 29, 300 but. likieru, 200 but. koniaku, 600 — wina. 54) Krumholz D., Nowaka 20, meble. 55) Miller G., Malinowa 7, meble. 56) Morawski J., Smugowa 28, meble. 57) Przedborska R., Brzezińska 51, meble. 58) Rozenblum L., Młynarska 15, meble. 59) Widawski W., Mickiewicza 12, meble.

Dnia 3 lipca 1930 r. między godziną 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.**Składka na rzecz Gminy Żydowskiej.**

60) Braun I., Piłsudskiego 55, meble. 61) Borensztajn A., Piłsudskiego 34, meble. 62) Bilander I., Piramowicza 3, meble. 63) Cukier B., Traugutta 5, meble. 64) Ginsberg I., Cegielniana 2, książki, firanki, żyrandol. 65) Goldman A., Żeromskiego 3, tremo. 66) Jakubowicz Sz., Węglowa 10, zegar. 67) Rozenblat M., Cegielniana 51, meble. 68) Piaskowski F., Kamienna 8, meble. 69) Pukacz L., Gdańska 18, kredens. 70) Sochaczowa S., Piłsudskiego 57, meble, obraz. 71) Szkólnik Ch. i M., Południowa 20, 1 szt. towaru. 72) Żelichowski M., Piotrkowska 38, kasa ogniotrwała.

Podatek od przedmiotów zbytku.

73) Blum H., Zakątna 85, stół. 74) Kestenberg J., N.-Targowa 26, maszyna do pisania. 75) Kestenberg A., N.-Targowa 26, motocykl. 76) Koszyk K., 28 p. Strz. Kaniowskich 24, meble. 77) Kubasiewicz J., Piotrkowska 79, meble. 78) Rakowski W., Piotrkowska 3, meble. 79) Szmeller M., Piotrkowska 15, kasa ogniotrwała. 80) Szwajcer M., N.-Targowa 9, Kredens. 81) Szcześniak A., Piotrkowska 103, maszyna do pisania. 82) Okwieciński J., Piotrkowska 61, szafa. 83) Ulrichs M., Zielona 3, 10 szt. stolików.

Opłata za prawo jazdy po mieście.

84) Blas Sz., Kilińskiego 87, meble. 85) Gincberg M., Kilińskiego 71, meble, rower. 86) Garwoliński M., Kilińskiego 35, meble. 87) Gwis F., Zagajnikowa 6, meble. 88) Jakubowicz M., Zawadzka 10, meble. 89) Kijak A., Kilińskiego 87, meble. 90) Lindenfeld W., Kilińskiego 93, szafa. 91) Rotband L., Piotrkowska 120, kredens. 92) Szykier M., Sienkiewicza 37, kredens. 93) Szczeniak A., Piotrkowska 103, maszyna do pisania. 94) Szklarek A., Zagajnikowa 89,91, meble. 95) Terner S., Al. 1 Maja 12, krowa.

25% opłata od oświetlenia elektrycznego i gazowego.

96) Grinsztajn J., Żeromskiego 41, meble.

Podatek od spadków i darowizn.

97) Taboryska B., Piotrkowska 29, kredens.

Podatek od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

98) Bonik O., Wschodnia 55, meble. 99) Grzegorzczak Sz., Projektowana 79, meble.

Podatek komunalny od lokali za rok 1925.

101) Berger A., Kilińskiego 47, szafa. 102) Morawiecki W., Sienkiewicza 48, meble.

Podatek lokalowy.

103) Boruchowa F. Z., Cegielniana 26, meble. 104) Behn A., Kilińskiego 44, meble. 105) Bialer T., Kilińskiego 96, meble. 106) Bardyń Ch., Piotrkowska 31, meble. 107) Bielawski M., Kilińskiego 48, kasa, meble. 108) Berndt H., Targowa 17, meble. 109) Braune B., Zakątna 23, meble. 110) Dobrysz H., Cegielniana 36, meble. 111) Dawidczyński i S-ka, Zakątna 65, maszyna do pisania, meble. 112) Domanowicz R., Zakątna 85, meble. 113) Ellencwajg Z., Zakątna 21, meble. 114) Fiszer O., Juljusza 15,

pianino. 115) Ginsberg M., Kilińskiego 71, meble. 116) Garfinkiel M., Kilińskiego 60, meble. 117) Goldring I., Pomorska 41a, kredens. 118) Godlewicz D., Zakątna 17, maszyna do szycia, meble. 120) Hochenberg Ł., Kilińskiego 46, meble. 121) Jarich J., Juljusza 20, meble, patefon. 122) Judelewicz H., Zawadzka 52, meble. 123) Kędrzyński J., Kilińskiego 94, meble. 124) Kestenberga D., N.-Targowa 26, pianino. 125) Lewkowicz St., Al. Kościuszki 21, meble. 126) Lewensohn M., Kilińskiego 43, meble. 127) Landsberg J., Kilińskiego 35, 3000 kg. żelaza. 128) Lederman H., Kilińskiego 47, meble. 129) Lemberger K., Al. 1 Maja 40, meble. 130) Lielienfeld S., Traugutta 5, meble. 131) Landau B., Zakątna 23, meble. 132) Mielczarek Z., Juljusza 26, szafa. 134) Męski C., Piotrkowska 103, 30 kufrów podróжных. 135) Namberg Br., Kilińskiego 44, meble. 136) Pilarska J., Piotrkowska 93, zegar. 137) Piątkowski F., Piotrkowska 89, kasa. 138) Prietz J., N.-Targowa 33, 3 kotły duże. 139) Rotkopf M., Kilińskiego 75, meble. 140) Rozencwajg E., Kilińskiego 89, meble. 141) Rozen M., N.-Targowa 12a, meble. 142) Radziejewski Z., Kilińskiego 86, meble. 143) Sztajn J., Zakątna 23, meble. 144) Tazsma S., Piotrkowska 117, maszyna do szycia. 145) Trenkler R., Kilińskiego 39, kasa. 146) Weksler Sz., Cegielniana 45, meble. 147) Weiskohl B., Kilińskiego 47, meble. 149) Wiśniewski J., Sienkiewicza 39, szafa. 150) Zylberszac I., Kilińskiego 30, meble. 151) Zarski Z., Cegielniana 43, meble, maszyna do szycia. 152) Zylberman E., Zawadzka Nr. 14, lustro, meble.

Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.

154) Ajzner A., Narutowicza 24, meble. 155) Glik L., Gdańska 35, meble. 156) Kon W., Gdańska 35, meble. 157) Markusfeld W., Cegielniana 114, meble. 158) Szulmajster M., Cegielniana 69, meble. 159) Zylbersztajn H., Zielona 8a, meble.

W dniu 4 lipca 1930 r. między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu.

Państwowy podatek lokalowy za rok 1925,

160) Rozenblum R., Sienkiewicza 64, urządzenie sklepowe.

Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

161) Balcerzak J., Rzgowska 46, meble. 162) Wanikonis R., Kilińskiego 78, maszyna do pisania.

25% podatek od elektryczności.

163) Szpałkowska M., Rzgowska 20, meble.

Podatek od przedmiotów zbytku.

164) Szmeller E., Kilińskiego 192.

Podatek za prawo jazdy po mieście.

165) Makówka J., Rokicińska 20, 10 worków mąki. 166) Ryczywół J., Targowa Nr. 12, meble. 167) Zysmilch E., Sucha 2, meble.

Podatek lokalowy.

168) Chmiel J., Kilińskiego 105, meble. 169) Kirsch A., Senatorska 12, meble. 171) Ramisch P., Ciasna 21, meble. 172) Renert J., N.-Zarzewska 7, meble. 173) Tow. Rzem. Resursa, Kilińskiego 123, maszyna do pisania. 174) Tann A., Krucza 6, meble. 175) Troppe J., N.-Zarzewska 7, meble. 176) Wojciechowski W., Kilińskiego 172, maszyna do pisania.

Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.

177) Bartoszevska W., Napiórkowskiego 174, meble. 178) Jeszak A., Kapliczna Nr. 13, meble. 179) Kulisz T., Napiórkowskiego 182, meble. 180) Koch J., N.-Senatorska 12, meble. 181) Lipszyc A. St., Wólczajska 6, meble.